

Сынагы

М. КОЗЬУРОВА

Общественная тэрилтэлэргэ Партийнай олох: отчуот-быбар

Промкомбинаттаагы партийнай тэрилтэ секретаря Н. Ф. Максимов отчуоттуур дакыланта «Партийнай органныр бэйэлэрин тэрийэр, политическай уонна идеологическай үлэһэрин стилинэн обществода улааһын тутуу холобурун көрдөрүүктөөхтөр, иккэстэри көннөрүүгө барыны бары көрдөрүүктөөхтөр, сыаналаах этикэлэри уонна опытылары туһаныахтаахтар, оуоха уларыта тутууну аллаараттан да, үһүстэн да ыытыахха» дьин тыллаһын саваланна. Оттон бу коллективка партийнай-тэрийэр, маассабай-политическай үлэһэ итиннэ дүөрүдүрүтүөх туюк сана иһирдэ дьин болуруос үөсүүр. Отчуоттуур дамылааттан да, коммунистар тыл атылларын да, ити отчуотун бочумнаах оһоһуллубатах дьин түмүккө кэлэтин.

Коллектив материалнай бэстэтин хаанатыта сорох үлэһэр барыттар эрэри, ол кельүүһэ производствоннай көрдөрүүлэргэ үлэ хаачыстыбалыгар билинбэт. Сыл аастыт ыйдарыгар бородууксуйаны оноруу уонна атылааһын былааннара толоруллан иһэлэр эрэри, деловой уонна оттук маһы таһыны, тутуу деталларын, културнай-бытовое табаарлары оноруу курдук үлэлэргэ соруудахтар толоруллубатылар. Эрбэммит матырыйааллары, штакетниктары бөлөмнөһүн, микробил оноруу соруудахтарын аһара толоруу сорууттар эрэ былааннар толоруллан кэллилэр. Ассортимены бары көрүт-

нэринэн толорбот буолуу — срдөөү «ыары». Ону уларыта тутууга хамааным быйыл да таһаарыллыбата.

Шефтох Болтоно отделеһыгар балаачка көмөлөспүтүрө көрөхсү билээх. Быйыл 165 тонна дуһаны, 25 тонна былары бөлөмнөн, 4 километр усталаах бүтэин тутан бэрбэттэр. От үлэтигэр үс күннээх күргүмнээх субюотунуу, тар тэрилиннэлэр. Кыстыкка кириингэ хотон сыбааһыгар көмөлөспүтүр. Бу үлэлэри тэрийиңгэ профком быһааччы кэлтэр. Уопсайынан да профком (председатель М. Т. Местникова) үлэбиттэр сыһыналларын тэрийиңгэ, коллектив аһар отчуотун ытытыга активнайдык үлэһирин бөлөһүр наада. Общественнай тэрилтэлэртин дыһталлар комитеттара (Н. М. Евграфова) эмнэ үчүгэй үлэлээрин биллэр.

Ол эрэри общественнай тэрилтэлэр үлэлэригэр даһаны күтүөннээх уларыта тутуу ытытыллыбатах. Бизе киһилээх народнай контуруол группата (председатель коммунист И. И. Сивцев) утумнаахтык үлэлээбэтэ. Группа салайааччыта атын үлэһэ көспүтүнэн үлэ килин төрүт да ытытыллыбата. Ону билэ-көрө сыһыан партийнай тэрилтэ секретара ханнык да ирдэбили отчубото.

Сүүрбэ чилиннээх добровольнай народнай дружина оройуон киһинигэр эрэ дьуһуурустууда тахсарынан мунурдана. Оттон табаарыстын суут сыл устата биир дадыһы-ланы көрбөтө.

Бу — сыл ахсын хатыланар итээсгэр. Оттон ону тэриаты, партийнай-тэрийэр үлэни бустунэн уларыта тутуу кыаллыбатах. Партийнай тэрилтэ биир да эппиэт-тээх үлэһит, общественнай тэриатын салайыыга туруоруллубут коммунистары отчуоттаппа-таһын В. В. Дмитриев скардээхтик критикалаа-та.

Көрдөрөн апитация сактардылыбат, рабочай мнэстани бэрээлэктөөх-тик, ыраастык тутуу, оһоһуллар бородууксуйа хаачыстыбатын түспарыт болууруостарыгар общест-веннай тэрилтэлэр быһа-ччы ороһуохтарын септөөгө эмнэ кыаллы-батах. Ити барыта общест-веннай тэрилтэлэр үлэлэрин сүрүннээһин сорууттан тахсарын А. К. Монастырев, Г. Г. Монастырев тоһоһолоон бэлэ-тээтилэр.

Эдэр коммунист Г. Г. Эверстов, политическай уонна экономическай үө-рөһи тэрийиңгэ баар итээстэри ыйан туран, ыччаты үөрөхтөөһүн болууруостарыгар сыһа-тын аһаста. Дьининэн, эрдэттан бөлөмнөһит буоллар экономическай үө-рэх быйыл да тэри-лиэх этэ, дьитэ киһи.

Партийнай тэрилтэ секретарынан Николай Федотович Максимов хат-таан быһбардана. Ад-министрация үлэтин контуруолдуур комиссия үс киһиттан талылына.

Муннаахха ССКП рай-комун иккис секретара И. Н. Алексеев кытты-ны ылла.

С. НИКОЛАЕВ.

Ученыйдар — агропромга

Украинский ССР. Дзержинский аатынан Днепр-петровскийдаагы химико-технологическай институт ученайдар каретини-тыа хаһаайыстыбатын кыһалларыгар аһылык ра-ционун олус наадалаах-ытаниннай эбииһэти-ылы сааа технология-тын ырытан онордулар. Ресурстары камчылир-гэ кыах бизэр технологи-производствотан күндү сырыну: иһин аһылыгар барар үүнээһи арытын уонна импортнай биоката-лизаторы босхолуур.

Микробиологическай каретини промышленнай агорон таһаарыны Вер-хнеднепропетровскийдаагы крахмалопаточнай комби-нат коллектива баһыла-та. Ученыйдар ырытан онорууларын производст-вода олохтоһун сылла-бы экономическай көдү-тү биир малүйөһөнтөн та-ха сөлкүбөйгө тэһиһэр.

Снимокка: айылда по-лимердарын химиятын уонна технологиатын от-дэтин научнай салайаач-чы А. Кулик (ортоку) уонна младшай научнай үлэһиттэр Л. Ковал, В. Мороз.

А. Красножон фотота. ССТА фотохрониката.

УРАТЫ ЭППИЭТТЭЭХ ХАМПААННА

«Знание» общество оройуоннаагы тэри-атын бырабыланынатын байыс племюна быйыл сатыһыта общество маннайгы сүһүөх тэри-таларыгэр отчуоттуур-быһбардыр муннаах-та. 27 күтүгэр XV оройуонна-агы конференцияны ы-тарга быһаарда.

Конференцияда общест-во 8 чилиннэтэн биир делегат, быһылыгытэ куорма аһарытан орду-к чилин баар буолларын эбии биир делегат бы-бардана.

Отчуоттуур хампан-на «Знание» общество Бүтүн Соютаагы тэри-атын IX, РСФСР-даагы тэриаты VIII съездарыгар бэлэһинни быһытынан барыла. Уонна партия XXVII съезин ыйыла-рыгар, ССКП КК муус устараагы (1985 с.), от ыйылаары (1986 с.) Пле-нумены уонна партия уобаластаагы комитетын бюротун 1985 сыл от ыйы-наагы уураахтарыгар сеп түбөһүннэрэн политичес-кай уонна научнай би-лиһэрн пропагандала-һыта общество үлэтин уларыта тутууга уонна салтыт түспарыга ту-һуулаһа. Итинэн си-бээстэн бу муннаахтар үрдүк идеянай-полити-ческай таһымнаахтык барыларыгар сөһөхтөр партионнара уонна сыах-таагы партийнай тэри-талар быһааччы көмө-һүөхтөөхтөр.

Отчуоттарга лекцион-най пропаганданы ула-рытан тэрийиңгэ, лек-циялар научнай-теорети-ческай таһымнарын үр-дэтигэ болдомтону уу-руохха лектордары үлэ-һир зыһаһынан, бада-ларынан көрөн идея-тын, лекциялары истин уонна текстары рецен-зиялаһын киһиник та-риллихтээх. Манын си-бээстэн общество оро-йуоннаагы тэрилатын научнай-мето д и ч е с к а й секцияларын истэринэн үлэһир методическай группалар сагалыы та-һалыахтаа. Лектор-дарга консультациялары,

семинардары, биирин, оуоха көрсүллэр ыра-хаттар отчуоттарга ди-ригини ырытылаах-таахтар.

Партийнай тэрилатыр секретардара общество олохтоох тэрилатын бю-ротун председатели тэри-ты үлэтин киһиник ыры-тылыгар, лектордары кытта үлэ форматын бы-һаарыга, мнэстаа лек-ционнай пропаганданы уларытан тэрийиңгэ кө-мөлөөр эбээһинэстээх-төр. Лекционнай аудито-рилар, лекцияны тэри-йэччилэр бигэртэти-лээхтөөхтөр. Лекциялары ааһыы графика эрдэттан иһитинириллири уонна толорулларын ирдээххэ.

Народнай университет-тарга, киһилэр факультеттарыгар лекциялар циклыларын ааһыы, кино, радио-лекторийдары үлэ-хэти, ыйытыларга эппи-эттэр бизэрдарын тэ-рийини көспөтин киһи-гэр туруоруллуохтаах.

Отчуоттары бэлэһи-һиңгэ общество активни киһиник тардыахха. Киһилэр аһылыгар этинилэри учуоттаан үлэһэ туһа-ныахха.

Ааспыт сылларга сорох маннайгы сүһүөх тэрилатыгэр отчуоттуур-быһбардыр муннаах-тарга общество чилин-нэри барыларын кы-тыһаары кыаллыбата-да. Быйыл бу итээс-туоратыллан наада. «Знание» общество нэ-кэтин хаанаты, эдэр специалистары чилин-нэи ылыы ураты суолта-лаах. Ити отчуоттарга эмнэ көстүөхтээх.

Отчуоттар уонна бы-бардар общество ман-найгы сүһүөх тэрилаты-ра нэһилиһиниңгэ идея-най-политическай иһити-гэ, үлэһиттэр билиһэ-рин-көрүүлэрин хаһа-тыта ытыт үлэлэригэр тэстү түспарыга, аа-һылар лекциялар ис хо-һооннорун байытыта туһулаһахтара.

Н. КЛАДКИН.
«Знание» общество оройуоннаагы тэри-атын бырабыланынатын эппиэттир секретара.

БЫННЭХЭ ЭППИЭТТИИДЭР

«Уөрүүлэрин тымныы кыпчийбыт»

дьян Л. Унарова крити-ческай ыстатыыта ха-һыат алтынны 18 күтү-нээһи нүмэригэр бэчээт-тэммитэ. Оһоо өрөмүөн-нүүр-техническай пред-прияте үлэһиттэрэ оло-роп уопсай дьыаларын со-рох квартиралара тымны-йан, дьон арайдьалларын туһунан соруллубута. Оуоха өрөмүөннүүр-тех-ническай предприятиэ у-правляющай Ф. А. Тимо-феев маһык эппиэттэа:

«Ыстатыа кэһиниттөн тутта комиссия тэриллэн квартиралар иһитер систе-малара сыһыбаттарын биричиһитин быһаарба-та. Система сыһа быра-һыаһын таһыллыбата чуолкайданан, ону уонна теплотрасаны көннөрүү түмүктөрүгэр квартиралар сыһыдылар. Бизе киһи-тэн састаастаах биригээ-дэ итээстэри үс күн иһинэн туоратта. Дьон олоһор усулдуубута тэрилиннэ».

«Күрүөһүт автомашиналар»

дьян хаһыат бу дьыл ал-тынны 28 күтүнээһи нүмэригэр бэчээттэммит матырыйаалын сүннүнэн «Якутагропромстрой» мех-колониатын учаастагын начальнига Н. О. Нахомен уонна партийнай тэри-тэ секретара Н. Н. Корянин маһык эппиэти кэллэр-дилэр:

«Производство наады-һытын учуоттаан специ-алистар Корякин Н. Н., Яковлев В. С., Петров Д. Е. кэтэх автомашинала-рын, администрация бы-һаарытынан, учаастак-гараныгар Эктоон быраа-һынныгар дьэри туруо-ралара көһүлүннэ. Атын кэтэх транспор-т средстволара гаражтан таһаарылынылар.

Гаражка транспорт сред-ствотын көһүлэ суох ту-руоруу түбэлтэтигэр, суу-к-латын ахсын буруйдаах-

тан 9 солк. 43 харчы нэ-сэттээбэ. Механик Иусте-нов И. К. гаражка бэрээ-дэги олохтууругар сору-дахтатанна.

х х х

Эмнэ бу ыстатыа сүн-нүнэн «Якутмедиагострой» учаастагын нача-ленига Р. А. Филиппов ре-дакцияда маһык эппиэт-тээтэ:

«Быһылаанга түбөспит водителы С. М. Игнатен ГАИ-та туту да биллэр-бөккэ эрэ автомашинатын гаражка туруорбутун ту-һунан рейдовой биригээ-дэ суруйбута кырдыктаах. Буруйдаах 30 солк. ыты-рааттанна.

Иһинитин тэри-тэ га-ражыгар кэтэх транспорт средствотын көһүлэ суох туруорбуттар харчынан төлөбүргэ тардыллан-ныахтара.

БАМ-га АНАЛЛААХ

Шимановская (Амурская уобалас). Маннаагы Ту-туу индустриалын комбинатыгар улахан нээмэ-дээх блоктары бөлөмнөһи линия үлэһэ киллэрилин-нэ. Олору туһаныы БАМ станцияларыгар уонна раз-везтарыгар промышленнай, олоһор уонна социаль-най-бытовое объектары тутууну тургаттар кыагы биригээ.

(ССТА).

Арыгыта суох чэбдик олох сирин иһин ЭРДИТЭ СУОХ ТЫЛЫ

«Арыгылааһын уонна алкоголизмы туоратар дьаһаллар тустарынан ССКП КК уураада тах-сыаһыттан республикада үтүө үлэ-хамнас барбы-тын быйыл ааспыт сыл туһааннаах кэмнээһи-тигэр итирдэр утах атылаһыныта 33 быры-һылаһыан аччатыллы-бата даһаны итээти-лээхтик көрдөрө. Оттон биллээх Хопторо нэһи-дигэр арыгылааһын утары охсугуу, чэбдик олох сирин пропаган-далаһын хаһыыта хайдарыт?

Сыл кэриңгэ нэһи-дигэр элбэх ылабэ-лиһинэ. Киһилэртөн алта-дара комсомолецтар Вар-нара уонна Роман Кожу-ровтар үтүө холобурда-рын баһыан олохторун аныгытын сиринэн арыгыта суох уруу-тан тарынилар. Ону дьон сэр-гэ бэркэ сөһүрдэ, нэрэхсээтэ.

Ол эрэри, хомойуох иһин, арыгыны уйгу-бы-һаа аһылыгын курдук көрөһүтүлэр, сыбаайба-лары арыгылаах атаар-быттар бааллар.

Аһардас адыһах ары-гыта суох сыбаайба та-

риллибитинэн чэбдик олох сирин пропаганда-лааһын үчүгэйдик ы-тыттар дирибт тутах. Уураах таһыстаһын утаата өрүкүмнээһи бы-һытыгар-майгытыгар ы-тытыллан испет үлэлэр уостары, умулларыт таһылар. Көһиһи кэм-нэ арыгыта суох чэбдик

Корпусут биллэрэр

олох иһин охсугар общест-вода дьон чилинни-нэи киһини суох. Дет-скаа бизе чилиннээх маннайгы сүһүөх тари-тэ баччаанга дьэри председатели ким буола-ра биллбэт. Урут та-һыллыбат М. И. Григо-рьева кырдыаһынан өссө үлэтигэр бэс ыйы-гар уурайыта. Мэлдээх-сигэ общест-вода сөтө киһи киһибитэ да, эмнэ председателигэр суох буолан, туох да үлэни ыппаһа. Көһнөрү и-спитиһээх сыйдылар. Уһун Алаас ферматыгар алта чилиннээх тарилтэ эмнэ аатыгар эрэ тари-линнэ. Салайааччыта ким буолара чуолнайана

илис. Вальыһа уонна ос-куола курдук сырдык, ыраас бастаһынан сы-дыаһыахтаах тарилтэлэ-ригэр общество маннай-гы сүһүөх тарилтэлэрэ тэриллибиттэрэ биллбэт. Төһө киһи киһибитэ буолла? Эһини пред-приятеһыгар биригити-ни. Быһата эрдиктэ суох тыага олоһор кур-дуктар.

Арыгы иһэн бараа общест-веннай мнэстэлэргэ сыйдыааччылары оһуо-лаабат буолуу саваланар. Аһар буруй онордохто-руна дьуулаһынан буо-лар. Мэлдээхсигэ Бури-нашов Р. Р. уонна Посель-ский Е. А. быраага оһос-тон иһэн бараа, сааланан дьону куттан, бастаһыта түөрт сыла хаһыыга барда, иккиһэ биир сыл-лаах, кыһалан үлэһэ уу-рулуна. Киһилэрдик биригэ «аһабыт» Ан-дреа А. П. иһин сыла иһорут хаһаайыстыбатын үлэтигэр ытытылына. Оттон Павлов С. Н. аптеканы адыһытан түөрт сыла, Павлов С. С. ыла-га «кундулатан» бараа мотоцикыта быраатын дэһнэни үс сыла ха-һыыта бардылар.

Көрөрбүт курдук, ары-

гылааһын, онтон сытаан холобунай буруйдары оноруу таһаарыла ту-рар.

Оттон дьэһэ-уонка «чуумпугун» арыгыла-ры дьонго болдомто ууру-лубат, өйдөтөр-иттэр үлэ-һытыллыбатын кэригэ. Киһи алкоголик буолбу-тун, үгүстүк бороһуу-лаан, ойе-санаата сага-рийытын эрэ кинэ итэ-өйдөтө сатыыбыт. Мин санаабар, иһиннээх сытар арыгылааһыны кыһаан тохтоппонут биир бири-чиһэтэ. Киһи туһулар охсугууу киһи биир үгүүмкэни иһэ үөрөһүт көһиттэн саралыахха наада.

Үкүтэр ыйга биирдэ-иккигэ кыраалан да буол-лар иһэр дьон байлэрин арыгыһыттарынан аарым-маттар, онукуун дьитэх-хэһэ өлөрдүү өһүртэниэх-тэр турдара. Дьингэр, ки-һи арыгыһыт буолуутун төрдө иһиннээх сытар ээ. Дьэ онон дьону кытта үлэни, хас биригитлэри-гэр чөлчү тийэһи ы-тытаахха.

Маннайгы сүһүөх тари-таларга председатели чуолкайдьаһытан садалаан, иһэр дьону учуонка ылан, араас рей-дэри тэрийтэлэһи, олоп түмүктэрин тутта дүүһ-лэһи арыгылааһыны утары үлэни сөргүтүүххэ.

Т. СОКОЛЬНИКОВ,
норпоет чилинэ.

Уорбалана уонна дьиннээх суоһааһыннар

Хоккайдо арыыга—Иппонский архипелаг саамай хотуу уонна Советскай Союзка ыкса сугар арыытыгар собиллунулаах күүстөр үс көрүннэрэ аһыттылаах холоонноого суох американскай-иппонскай холбоһуктаах байыаннай маневрдар сараланылар. Икки дойду 13 тыһыынча көрүгэ байыаннай сулууспалаахтара, сүүстөн таһаа бойобуой самолеттара, ону таһа муоратаагы-байыаннай күүстэрин хараабыллара дьайсаллар. Японскай «Асахи» ааарынан, маневрдар байыаннай характердарынан уонна кээмэй-дэрэннэн, хаһыат бигэргэ-тороннөн. «Иппонскай сирин-уотун обороналыыр сымал-лаах японскай-американскай куттал суох буолуу-тун дуоғабарын хаатыгар баппаттар». Атыннык эт-тэххэ, ыраабынан оборо-налыыр буолбатах, адьас провокационнай характер-даахтар.

Комментатор колонкалары

Маневрдарга кысттарга Азияда уонна Тихэй океан бассейныгар олохсу-тталубут базалартан аме-риканскай собиллунулаах күүстөр авиациялара итинэн персоналлара тартыһыннылар. Япония национальнай оборонатын управлениетын чыы-наахтара аһардас ити чакчыны «японскай-аме-риканскай байыаннай биригэ үлэлээһин хаачыс-тыба өттүнэн үрдүк та-һымга өрө ыстаныһын» байыаннай сымалыыл-лар. Болдомтону бэйэти-гэр үһүс дойдуларга, чуо-лаан Согуруу Корейга, тартатыллан туруоруллу-бут американскай байыан-най кыахтары туһаныы-лаах икки дойду бу хол-боһуктаах маневрдары Пентагон Корей тумус

арыытын кытылларыгар уонна атын оройуоннарга опортуур бөдөҥ кээмэй-дээх милитаристскай про-вокацияларын тииһилгөр бириг сүһүөх байыаннай мытыллаллара тартар.

Американскай генерал-лар уонна адмираллар Тихэй океанга «советскай байыаннай суоһааһын» туһунан айдааралларын таптыыллара кыстал буол-батах. «Хотуттан суоһаа-һын» туһунан дойдоуу өссөн турар тартатар ки-һилэр Япониятаагы ко-муннаахтара дараны хаалсыбаттар. Ол эрэри Вашингтон уонна Токио сэрминтисийэр эргиттэлэ-рэ тэрийэр ити ааспа-арахпат айдаллара дьин баары кытары кыра да харсыһанарымыны ту-луйбат.

Бу күннэргэ Кремльга Корейтаагы Үлэ партия-тын КК Генеральнай сек-ретарын, КНДР Президе-нтин Ким Ир Сени көрсү-

һүүтүгөр ССКП КК Генеральнай секретара М. С. Горбачев бэлиттэ: «Ви-литинг Дальнай Востока, Азия—Тихэй океан регио-нулар туох буола турары ылан көрүм. Онно 360 ты-һыынча киһилээх бөдөҥ американскай бөлөхтөртөн биригдэтэрэ тартатыллан туруорулуна. Японияда 32, Согуруу Корейда 40 американскай байыаннай базалар бааллар. Онуоха, атын госуларстволары тартан турар. Вапрантон —Токио—Сеул блогун бооччойор былааны эбиэх-хэ наада. Барытыттан сыһыһаһаахха, ити «илиини НАТО-га» май-гытыыр туох эрэ буолуох-таах. СССР-гар уонна КНДР-гар, үгүс атын дой-дуларга, эйэ дьыалатыгар олоххо баар дьиннээх суоһааһын дьэ сити».

Чакчылар итиниктэр уонна биллэн турар, ба-ры ити дойдулар адьас кыһилэр кыраныһаһа-лыгар олоххо киллэрил-лэр кутталлаах байыан-най бөлөһүннүлэри аах-сыбат буолуох тустара суох.

А. ВИРЮКОВ, ОСТА кытааччыта.

Туһалаах семинар

Оройуон оскуолаларын бириг дьоһунаах сорука-рынан үөрэнээччилэр тех-ническай айымньыларын күүскэ сайыннарымы буо-лар. Сылан орто оскуола-тын эдэр техниктарын республикада, Союзка си-тиниллэрин туһунан урут кэспээн турабыт. Аһыт са-йыл Данил Аренин бө-йөтэ айан онорбут тинти көһөрөр тракторын моде-лын Ленинградка тинти көмүскэтэ. Эдэр техник-тар уонна кинилэр сала-ааччылар Е. Д. Мака-ров иһиниктэ былааннара албах.

АДР. Афганскай поруот Ийэ дойдуларыгар төһөө советскай монискай чаас-

тары интернациональнай көмөлөрүн иһин дьин махтал чувствотынан

атаарда. Кинилэр дойду-ларыгар СССР-гар советскай салалта ССКП КК Генеральнай секретара М. С. Горбачев 1986 сыл от ыйыгар Владивостокка тьд эитингэр иһитиннэ-риллэбит быһаарымы-тыгар ологуран эргилли-ннэр.

Снимокка: (хаптаган уна) танковай полк ко-мандира гвардия подпол-ковника Ю. Пузырев, АДР подполковника Лаур Сафи уонна гвардия подполков-ника В. Рудюк иһитиннэ быраһаайдаһаллар.

Г. Надеждин телефотота ОСТА фотохрониката.

Сыннаалагы тэрийнэххэ

Советскай, отделениеда үчүгэй хаһаайтын улахан болдомтотун Култура дьинитигэр уура: үлэни-тэр төһөнөн үчүгэйдик сыннааналлар, ооччонон үлэлэрэ таһаарылаах буолар. Ыччаты тьа си-рингэр олохсугууга Кул-тура дьинтин үлэтэ-хам-наһа эмнэ сүүнэ оруол-лаах.

Нэһилинньэ сыннаала-нын тэрийин бийнэх, Мырылаа, сайынны өт-түгэр тариллэбит. Сөөтөр, ниннэнэн үчүгэйдик хаач-чылыһыбыһыт. Мында-байы киномеханиктара көрдөрбүт киһилэрин Мырылаа салгыны ыһтар туһунан толсуйдааһатара хомотолоох, көрдөрө-көрдөрө Чурапчыга утаара тураллар.

Ыччаттар, оһолор сын-нааланнарын тэрийин би-лигин да көрдөбүгэ эппиттэбэбит. Онон кинилэр, айааралы сатаан, ыраах Дайаа Аммаһыгар баран бөлөһөрдүн сатыллар. От-дөлөнө салалтета ычча-ты «үлэлэ» өрө дьин. Аһыны көрбөт. Холобур,

аһыт кыһын десаннар үлэлиир усулуобуйалара олус мөлтөх этэ. Мууһу-нан, маһынан кээмтэр хааччылыһаах улахан-нык эрэйдеммиттара. Этэ, иллэн кээмэрин тэрийи-тэ салалта кыһалтыа дуо? Култура үлэһиттэрэ үк-сүгэр көмүрү үһүүтү, быраһаанньыктарга дьа-һаллары ыһтыһынан му-нурданааллар. Ону даһаны тэрийдэхтэриэ.

Дьэ уонна ыччат интэ-риэһин туһунан тартан тьа сиригэр олохсугабыт? Мин санаабар, интерна-циональн араас түмсүүлэ-ри, кулууптары тэрийтэ-лээн холонуохха. Сага суолу-иһин көрдүөххэ.

Е. ЕГАСОВ.

Дьон барыта тииһинин

Эрилик Эристин ааты-нан советскай Холтодотууу отделениегыгар бийыл муһаһаһын тэрээһин-нээхтин барда. Пенсионер Алексей Петрович Лукин салайааччылаах балык-сыттар биригдэлэрэ тэ-рилиннэ. Кинилэр маза-һынна 3 тонна балыны туттардылар. Онон нэһи-линнэ барыта тииһиннэ. Итин таһынан биригдэ-эсэ саһыл ферматыгар 7 тонна балыны туттарда.

Аһыт сыллаларга кэтэх муһаһаахтар эрэ балык-тын сиһилэрэ бийыл ач-чатыһына. Күрүөһүт сүһүү мурдук уора-көстө муһаһааччылары сель-совет исполкома барээдөн-

кэ тартарга салгы күүс-кэ үлэлиэн наада.

Күөлүгэ улахан ха-рахтаах эрэ муһаһаа-рынан булуохха, кыра ха-рахтардааһын балык-ымаһын олоочу эһэр гы-на булуһаһыны бопсуох-ха. Итин таһааннаах тэ-ригдэлэр контуруолдуох-тара дьин эрэнэбит.

Вилитин Лукин бири-гдэтэ салгыны балык-тын сыллалар. Нэһилин-нэ маһаһынына балык аһыга өсө таһыла дьин күүдэр. Сир аһын бири-гдэлэри тэрийэн, нэһи-линнэни бүтүннүүтүн хааччылаахха баара. Ба-лык—бүтүннүүтү баай-быт. Ону биригдүүлэн ха-рам дьон туһаналларын тохтотуохха.

Т. СОКОЛЬНИКОВ, пенсионер.

Бэрээдэк суох

Сотурутаагы Чурап-чытаагы сетевой уча-с-так үлэһиттэрэ кыһын-ныга бэлэмнэнэн, сило-вой трансформатордарга арыы куттулар, подстан-цияларга быстах өрө-мүөнү ыһтылар. Ол сыһынан көрдөххө, туора дьон энергетическай обо-рудованиеларга көнүгэ-суох ороһууларга кини-ки көнөт албаһа эрэ-э дьиксийннэр.

Үлэһини турар транс-форматортан арыһын сүүрдэн, буолталарын, сыйкаларын оһуһууһу түбэлтэлэр бааллар. Итинник түбэлтэ уора

Бырааһынньыктаагы колонналар

Оройуон нинни үлэһиттэрин Улуу Октябрьскай социалистическай революция 69 сыла туолуутугар аһаллаах демонстрацияларга колонналар маньык тариллаллар.

I КОЛОННА. Чурапчы орто оскуолатын коллек-тива. Мустар сирдэ—орто оскуола. Колонна началь-ника А. М. Дорофеев.

II КОЛОННА. Интернат-оскуола уонна Чурапчы аһыс кылаастаах оскуолатын коллективтара. Мустар сирдэ—интернат-оскуола. Колонна начальни-га Р. В. Наустроов.

III КОЛОННА. ССКП райкомун, ЫБСЛКС рай-комун, райсовет исполкомун, иһини отделларын, үп-банк органнырын, военкомат, госучреждениелар, ОАПХ коллективтара. Мустар сирдэ—райсовет. Колонна начальнига С. А. Попов.

IV КОЛОННА. «Якутмелиоводстрой» мехучастога, типография, редакция, эт-үүт комбината. Мустар сирдэ—типография. Колонна начальнига Р. А. Филиппов.

V КОЛОННА. Сибээс уездын, ДТЦ, киносети, ле-сопункт, суолу өрөмүөннүүр-тутар участвак, аэро-порт, ДАЗС коллективтара. Мустар сирдэ—сибээс уезды. Колонна начальнига С. Н. Дьячковский.

VI КОЛОННА. Олоһу-дьяһаагы хааччылыы произ-водственной управлениетын, дьин-уот, коммунальнай хаһаайыһыта производственной управлениетын, промкомбинат коллективтара. Мустар сирдэ—олоһу-дьяһаагы хааччылыы производственной уп-равлениета. Колонна начальнига И. С. Никифорова.

VII КОЛОННА. Өрөмүөннүүр-техническай пред-приятие, «Агроснаб», «Агропромэнерго», «Якутком-мунэнерго», «Сельхозхимия» холбоһук коллектив-тара. Мустар сирдэ—«Якуткоммунэнерго». Колон-на начальнига М. В. Дьячковский.

VIII КОЛОННА. Доруобуйа харыстабылын уонна оро учрежденияларын коллективтара. Мустар сир-дэ—амбулатория. Колонна начальнига В. А. Стручков.

IX КОЛОННА. «Агропромстрой» мехколхознатын, лесхоз, ветбалаборатория уонна ветстанция кол-лективтара. Мустар сирдэ—ветстанция. Колонна начальнига Н. О. Пахомов.

X КОЛОННА. Эргиз уонна общественнай аһы-лык тэригдэлэрин коллективтара. Мустар сирдэ—райпо. Колонна начальнига Л. А. Ермолаев.

Коллективтар сэтннн 7 күнүгэр сарсыарда 10 чаас 30 мин. мустар сирдэригэр түмсэллэр. Онтон 11 чааска военкомат аһыгар колонналарынан ту-раллар. Итинтэн В. И. Ленин аатынан площадька кэлэллэр.

Демонстрацияны салгыны оройуон военкома Белоусов В. П. сүктэриллэр.

КОМИССИЯ.

Субу сотурутаагыта Сылан орто оскуолатын тех-ническай айымньытын на-бинетын базатыгар оро-йуон учууталларын семин-нара ыһтыһына. Кини үлэһиттэр эдэр техниктэр республикатаагы органи-зацийын методистара В. М. Филиппова уонна Н. Е. Кузьмина кыттыһыны ыл-лаһар, начальнай техни-ческай моделированиета лекциялары аахтылар. Семинар кыттыһаахтара оскуола мастеровоһун, му-зейын үлэһитин кытта си-һилин биһистилэр, куру-һуок үлэтин хайдах тэрий-эри ила характарынан көрдүлэр, чертектары онордулар.

Бу үлэни оскуолаларга сүрүннэнэн үлэ уруоктарын учууталлара иһиллэр-савалыһыллар. Кинилэр кө-дүрүлэһиннэрин оро-йуонга техническай айым-ньы совета тэрилин-нэ. Учууталлар байылан-ниниллэригэр тус сорука-ры туруоруһуллар. Холо-бур, Солоньев оскуолатын учуутала В. Н. Дьячков-скай аһаамоделирование-ны. Чурапчы аһыс кы-лаастаах оскуолатын учуутала М. Г. Степанов аһаамоделированиены, ин-тернат-оскуола учуутала Г. Г. Коркин аһыһыт механизацияны үөрэтэр куруһуоктары үлэһиттэргэ быһаарыһылар. Аһыс оскуолаларга астрономи-ческай, радио-электро-техническай, көрдөрөн үөрэтэр пособиелары онорор, о. д. а. куруһуок-тар үлэлиэхтэра.

М. НИКОЛАЕВА.

Сыннаалагы тэрийнэххэ

Советскай, отделениеда үчүгэй хаһаайтын улахан болдомтотун Култура дьинитигэр уура: үлэни-тэр төһөнөн үчүгэйдик сыннааналлар, ооччонон үлэлэрэ таһаарылаах буолар. Ыччаты тьа си-рингэр олохсугууга Кул-тура дьинтин үлэтэ-хам-наһа эмнэ сүүнэ оруол-лаах.

Нэһилинньэ сыннаала-нын тэрийин бийнэх, Мырылаа, сайынны өт-түгэр тариллэбит. Сөөтөр, ниннэнэн үчүгэйдик хаач-чылыһыбыһыт. Мында-байы киномеханиктара көрдөрбүт киһилэрин Мырылаа салгыны ыһтар туһунан толсуйдааһатара хомотолоох, көрдөрө-көрдөрө Чурапчыга утаара тураллар.

Ыччаттар, оһолор сын-нааланнарын тэрийин би-лигин да көрдөбүгэ эппиттэбэбит. Онон кинилэр, айааралы сатаан, ыраах Дайаа Аммаһыгар баран бөлөһөрдүн сатыллар. От-дөлөнө салалтета ычча-ты «үлэлэ» өрө дьин. Аһыны көрбөт. Холобур,

аһыт кыһын десаннар үлэлиир усулуобуйалара олус мөлтөх этэ. Мууһу-нан, маһынан кээмтэр хааччылыһаах улахан-нык эрэйдеммиттара. Этэ, иллэн кээмэрин тэрийи-тэ салалта кыһалтыа дуо? Култура үлэһиттэрэ үк-сүгэр көмүрү үһүүтү, быраһаанньыктарга дьа-һаллары ыһтыһынан му-нурданааллар. Ону даһаны тэрийдэхтэриэ.

Дьэ уонна ыччат интэ-риэһин туһунан тартан тьа сиригэр олохсугабыт? Мин санаабар, интерна-циональн араас түмсүүлэ-ри, кулууптары тэрийтэ-лээн холонуохха. Сага суолу-иһин көрдүөххэ.

Е. ЕГАСОВ.

Дьон барыта тииһинин

Эрилик Эристин ааты-нан советскай Холтодотуууу отделениегыгар бийыл муһаһаһын тэрээһин-нээхтин барда. Пенсионер Алексей Петрович Лукин салайааччылаах балык-сыттар биригдэлэрэ тэ-рилиннэ. Кинилэр маза-һынна 3 тонна балыны туттардылар. Онон нэһи-линнэ барыта тииһиннэ. Итин таһынан биригдэ-эсэ саһыл ферматыгар 7 тонна балыны туттарда.

Аһыт сыллаларга кэтэх муһаһаахтар эрэ балык-тын сиһилэрэ бийыл ач-чатыһына. Күрүөһүт сүһүү мурдук уора-көстө муһаһааччылары сель-совет исполкома барээдөн-

кэ тартарга салгы күүс-кэ үлэлиэн наада.

Күөлүгэ улахан ха-рахтаах эрэ муһаһаа-рынан булуохха, кыра ха-рахтардааһын балык-ымаһын олоочу эһэр гы-на булуһаһыны бопсуох-ха. Итин таһааннаах тэ-ригдэлэр контуруолдуох-тара дьин эрэнэбит.

Вилитин Лукин бири-гдэтэ салгыны балык-тын сыллалар. Нэһилин-нэ маһаһынына балык аһыга өсө таһыла дьин күүдэр. Сир аһын бири-гдэлэри тэрийэн, нэһи-линнэни бүтүннүүтүн хааччылаахха баара. Ба-лык—бүтүннүүтү баай-быт. Ону биригдүүлэн ха-рам дьон туһаналларын тохтотуохха.

Т. СОКОЛЬНИКОВ, пенсионер.

Бэрээдэк суох

Сотурутаагы Чурап-чытаагы сетевой уча-с-так үлэһиттэрэ кыһын-ныга бэлэмнэнэн, сило-вой трансформатордарга арыы куттулар, подстан-цияларга быстах өрө-мүөнү ыһтылар. Ол сыһынан көрдөххө, туора дьон энергетическай обо-рудованиеларга көнүгэ-суох ороһууларга кини-ки көнөт албаһа эрэ-э дьиксийннэр.

Үлэһини турар транс-форматортан арыһын сүүрдэн, буолталарын, сыйкаларын оһуһууһу түбэлтэлэр бааллар. Итинник түбэлтэ уора

турар киһи уонна оһу-тарын улаһыннык эмсэ-рэллэн, оһуөн да сеп. Ону таһынан сыһаалаах обо-рудованиелар аһаһаһы-лара-кээһэннэлэрэ тах-сар.

Маньык быһаһаллар ор-дук албахтын Субуруус-кай аһыһын советскай тер-риториятыгар таһаары-лыһыһылар. Холобур, Вол-тоговоз «Эрчим» ферма-тын подстанциятыгар балаһан ыйытар транс-форматортан арыһын сүүрдэн ыһыт түмүгэр 400 кв киһимталаах ити тарил үлэһитин туораан, албах үлэ күнэ сүттэ. Кормокох тутууга тарты-лыһына.

Хатыһыга пилорамы подстанциятыттан эмсэ арыһын сүүрдэн ыһыт-тан 63 кв киһимталаах трансформатор үлэһэ-бит туруктаһа. Аһы Ва-бага подстанциятыттан трансформатор баарын буолталарын оһуһууһу биттариттан арыһын сиик киирэн, химическай састааба мөлтөөн, ону бүтүннүүтүн уларытарга күһэлиһиһит. Маньык чакчыларга ологуран, бу советскай салалта өттү-тэһинтэр-өйдөтөр үлэ барбат эбит дьин ойго-санаада кэлэрин. Энергетическай обо-рудование үлэһиттэр була сатаан маһаһылар онго-рон, электротехническай хааччылаһыны харгыс-таһыны туоратыы бүт-түүмүт сорута.

Е. МАКАРОВ, ДЭС үлэһитэ.

Хаһыат аһыһыны күө-һага сэтннн 7 күнүгэр тахсыада.

Редакторы солбуһааччы С. Н. ЧИТИННАРОВ.

Чурапчытаагы 13 №-дээх СПТУ маньык груп-паларга үөрэнээччилэри эһин ыһар: 8 кылаас кэһинтэн—овощевод, шофер идэтин биһэр тракторист уонна электромонтер.

10 кылаас кэһинтэн биһэр сыллаах үөрэхтэ-шофер уонна тутууга на-меник.

Үөрэхтэ ыһыһыһыттар уопсай дьиннэн, боско аһыһыһынан, форменнай, оһал, утуулар таһаһыһын, стипендиан хааччы-лаһаллар.

Эт-үүт комбинатын коллектива үлэ вете-рана СИВЦЕВА Устиһыа Иһилинча

өлбүтүгүн бокуонньук ороһуугар, сиһинэри-гэр, аймахтарыгар, кутуруһанарын тиз-дэллэр.

Таптыыр иһэбит, эһэбит, хос эбэм СИВЦЕВА Устиһыа Иһилинча

уһун ыраахан ы-рыһыттан өлбүтүн, ди-риһин курутууһун туран, иһитиннэрибит. Кыргыттар, уола, сиһинэра, хос сиһи-кэһинтэрэ, күтүөттэ-ра, аймахтара.